

ПРАВИЛНИК за прилагане на Закона за публичните предприятия

Приет с ПМС № 85 от 30.04.2020 г., обн., ДВ, бр. 40 от 5.05.2020 г., в сила от 5.05.2020 г., изм., бр. 89 от 26.10.2021 г., в сила от 26.10.2021 г., изм. и доп., бр. 11 от 2.02.2023 г., в сила от 1.03.2023 г.

Глава първа ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. (1) С правилника се уреждат:

1. съдържанието на политиката за участието на държавата в публичните предприятия и редът за нейното разработване, приемане и актуализиране;

2. дейността на Агенцията за публичните предприятия и контрол като координиращо звено по отношение на публичните предприятия и нейните взаимоотношения с органите, упражняващи правата на държавата и с публичните предприятия;

3. редът за упражняване правата на държавата в публичните предприятия;

4. особени правила за сключването на някои видове договори от публичните предприятия;

5. основните критерии за подбор, условията и редът за провеждане на конкурсната процедура за номиниране на членове на органите за управление и контрол;

6. възлагането на управлението и контрола в публичните предприятия и редът за определяне на възнагражденията на членовете на органите за управление и контрол;

7. планирането на дейността на публичните предприятия и отчитането на изпълнението;

8. публичното оповестяване на финансова и нефинансова информация за предприятията;

9. принципите на упражняване правата на общините в общинските публични предприятия.

(2) Органите на местното самоуправление и общинските публични предприятия прилагат разпоредбите на глава осма.

Глава втора ДЪРЖАВНА ПОЛИТИКА

Раздел I

Разработване на Политика за участието на държавата в публичните предприятия

Чл. 2. Политиката за участието на държавата в публичните предприятия се разработва от Агенцията за публичните предприятия и контрол в сътрудничество с органите, упражняващи правата на държавата в публичните предприятия, и другите държавни организации, участващи в нейното осъществяване, и се одобрява от Министерския съвет.

Чл. 3. Агенцията за публичните предприятия и контрол предлага на Министерския съвет актуализация на Политиката за участието на държавата в публичните предприятия периодично, поне веднъж на всеки четири години, както и когато установи, че са налице изменения в икономическата среда или други обстоятелства, налагащи промяна в подхода на държавата като собственик в публичните предприятия. Актуализацията се изготвя въз основа на извършените годишни прегледи на действащата политика или по предложение на съответния

отраслов министър.

Чл. 4. При разработването и актуализирането на Политиката за участието на държавата в публичните предприятия Агенцията за публичните предприятия и контрол провежда обществени консултации.

Раздел II

Съдържание на Политиката за участието на държавата в публичните предприятия

Чл. 5. (1) Политиката за участието на държавата в публичните предприятия е кратък рамков документ, който има за цел да определи общите цели и приоритетите, които държавата си поставя като собственик в публичните предприятия.

(2) С Политиката за участието на държавата в публичните предприятия се определят:

1. обосновката на собствеността на държавата в публичните предприятия;
2. целите, които държавата си поставя като собственик в публичните предприятия;
3. ролята на държавата в ръководенето на публичните предприятия;
4. показателите за изпълнението на политиката;
5. ролята и отговорностите на министрите, упражняващи правата на държавата в предприятията, и другите държавни организации, участващи в осъществяване на политиката.

Чл. 6. (1) В обосновката на причините държавата да притежава участие в публичните предприятия се включва:

1. информацията за публичните предприятия, в които държавата участва, представена аналитично, като данни за техния брой, общата стойност на собствения им капитал, разпределение по икономически дейности, дял в brutния вътрешен продукт;
2. съображенията, поради които държавата участва в публичните предприятия;
3. информация за очакваното развитие на публичните предприятия, включително по отношение на тяхната приватизация, реструктуриране или прекратяване, както и за създаването на нови публични предприятия.

(2) В зависимост от избрани специфични критерии публичните предприятия могат да бъдат класифицирани/групирани в отделни категории.

Чл. 7. (Изм. – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Целите, които държавата си поставя с участието си в публичните предприятия, могат да бъдат дългосрочни – общи за целия държавен сектор или за определена част от него, и средносрочни (за един бизнес цикъл за период 3 или 5 години) – за всяко конкретно предприятие.

Чл. 8. (1) В Политиката за участието на държавата в публичните предприятия се определят общите цели с дългосрочен характер в съответствие с обосновката за държавната собственост, както и очакваните резултати.

(2) Дългосрочните цели могат да бъдат както финансови, така и нефинансови, и да се отнасят за целия държавен сектор или за определена част от него в зависимост от групирането на публични предприятия в категория или отрасъл.

(3) Очакваните резултати представляват предварително заложен в политиката показатели, които позволяват да се измери степента на постигане на всяка от целите.

Чл. 9. За всяка една от целите (дългосрочни и средносрочни) се залагат ключови

показатели за изпълнение, които следва да са:

1. относими към определените цели;
2. ясни, специфични и измерими – да имат базова стойност, целева стойност и ясно определен източник на данни, даващ информация за изпълнението на годишна база и като краен резултат;
3. достоверни и сравними.

Чл. 10. Политиката за участието на държавата в публичните предприятия включва информацията за начина, по който се упражняват правата на държавата в публичните предприятия – модел (централизиран, децентрализиран, смесен или друг модел на упражняване на собствеността), основните функции, ролята и отговорностите на всички държавни институции, участващи в нейното изпълнение.

Чл. 11. Правата на държавата в публичните предприятия се упражняват професионално и предвидимо при съобразяване с общоприетите принципи за корпоративно управление и при стриктно разделяне на функциите на собственик от другите функции, изпълнявани от държавата при формирането на политики и създаването на регулации.

Чл. 12. Начинът, по който държавата упражнява права на собственост в публичните предприятия, се основава на следните принципи:

1. всички съдружници и акционери се третират еднакво;
2. упражняването на правата на държавата в публичните предприятия се извършва по прозрачен и отчетен начин;
3. държавата действа като информиран и активен собственик;
4. държавата позволява на публичните предприятия да разполагат с оперативна самостоятелност за постигане на определените цели и се въздържа от намеса в оперативното управление на предприятията;
5. когато публичните предприятия съчетават икономически дейности и дейности в изпълнение на цели на публичната политика, се поддържат високи стандарти на прозрачност и оповестяване на приходите и разходите, относими към съответната област на дейност;
6. достъпът на публичните предприятия до дългово и капиталово финансиране на икономическите им дейности се извършва при пазарни условия;
7. членовете на органите за управление и контрол в публичните предприятия се избират и назначават чрез конкурсна процедура, чиято цел е формирането на професионални и независими органи на управление и контрол.

Глава трета **КООРДИНИРАНЕ НА УЧАСТИЕТО НА ДЪРЖАВАТА В ПУБЛИЧНИТЕ** **ПРЕДПРИЯТИЯ**

Чл. 13. Агенцията за публичните предприятия и контрол изпълнява функциите, определени в Закона за публичните предприятия, на координиращо звено по отношение на публични предприятия.

Чл. 14. (1) В 30-дневен срок след изтичането на всяко тримесечие и до 25 април на следващата година публичните предприятия представят на органа, упражняващ правата на държавата, и в Агенцията за публичните предприятия и контрол чрез електронно-информационната система по чл. 21 тримесечни и годишни финансови отчети, анализи и доклади за дейността си, изготвени в съответствие с глава седма.

(2) В срок до 30 юни на годината, следваща отчетния период, публичните предприятия представят на органа, упражняващ правата на държавата, и в Агенцията за публичните предприятия и контрол чрез електронно-информационната система по чл. 21 одитираните и приети годишни финансови отчети, съответно индивидуални и консолидирани, когато е приложимо, заедно с

одобрените бизнес програми, както и отчети за степента на изпълнение на показателите, заложен в бизнес програмите.

(3) Агенцията за публичните предприятия и контрол може да изисква допълнителна информация от публичните предприятия в необходимия ѝ формат.

(4) Агенцията за публичните предприятия и контрол може да дава методически указания за съдържанието на бизнес програмите, в т.ч. за избора на показатели, отчитането на изпълнението им и определянето на срокове за тяхното предоставяне.

Чл. 15. За целите на бюджетната процедура за съответната година, разработването на общата дивидентна политика и управлението на паричните средства публичните предприятия предоставят на Министерството на финансите прогнозна и отчетна информация във формат и по ред, определени от министъра на финансите.

Чл. 16. (1) Преди одобряването на бизнес програмите на публичните предприятия, категоризирани като "големи", органът, упражняващ правата на държавата, изисква становище от Агенцията за публичните предприятия и контрол относно съответствието на заложените средносрочни финансови и нефинансови цели и планираните резултати с разпоредбите на чл. 9.

(2) Ежегодно Агенцията за публичните предприятия и контрол оценява изпълнението на одобрените бизнес програми на публичните предприятия, категоризирани като "големи", с оглед на постигането на финансовите и нефинансовите цели.

(3) Оценката на изпълнението на одобрените бизнес програми на определен брой публичните предприятия, категоризирани като "микро-", "малки" и "средни", се извършва ежегодно съгласно План за извършването на оценки на изпълнението на одобрените бизнес програми, одобрен с решение на Министерския съвет.

(4) (Нова – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Оценката на изпълнението на одобрените бизнес програми на публичните предприятия, извън тези по ал. 2 и 3, се извършва от органа, упражняващ правата на държавата в публичното предприятие по реда на чл. 17.

Чл. 17. (Изм. – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Постигането на финансовите и нефинансовите цели на публично предприятие се оценява на базата на заложените в бизнес програмите показатели, изпълнението на които се отчита по четиристепенна скала, която включва следните нива: незадоволително изпълнение, задоволително изпълнение, добро изпълнение и много добро изпълнение. Редът, начинът и конкретните критерии за оценка се определят в методика, приета от Министерския съвет.

Чл. 18. (Изм. – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Агенцията за публичните предприятия и контрол предоставя своята оценка за представянето на предприятието на органа, упражняващ правата на държавата в публичното предприятие, в срок четири месеца след получаването на информацията по чл. 14, ал. 2.

Чл. 19. Ако дейността на публичното предприятие през отчетната година бъде оценена като незадоволителна, Агенцията за публичните предприятия и контрол включва в своята оценка предложение до органа, упражняващ правата на държавата, да бъдат предприети мерки за подобряване на изпълнението.

Чл. 20. (Изм. – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Органът, упражняващ правата на държавата в публичното предприятие, разглежда предоставените оценки, взема решение за по-нататъшните действия и изпраща на Агенцията за публичните предприятия и контрол информацията относно взетото решение.

Чл. 21. (1) Агенцията за публичните предприятия и контрол поддържа електронно-информационна система за публичните предприятия със следните данни:

1. единен идентификационен код (ЕИК);
2. наименование, правна форма на предприятието, седалище и адрес на управление;
3. предмет на дейност на предприятието и четирицифрен код на основна икономическа дейност по КИД 2008;
4. капитал, разпределение на капитала, размер на участието в капитала;
5. имената на членовете на органите на управление и контрол и на лицата, които представляват предприятието;
6. дали предприятието е голямо по смисъла на Закона за счетоводството;
7. счетоводните стандарти, които предприятието прилага;
8. органът, упражняващ правата на държавата в предприятието;
9. тримесечните и годишните финансови отчети, анализи и доклади за дейността на публичните предприятия и друга информация съгласно чл. 61;
10. обобщена информация по предприятия относно прилагането на правилата и наличието на концентрация по чл. 28, ал. 5;
11. одобрените бизнес програми на публичните предприятия, както и отчети за степента на изпълнение на показателите, заложи в бизнес програмите.

(2) Публичните предприятия са длъжни да предоставят информация за актуализиране на данните по ал. 1 в срок 5 работни дни след настъпването на промяна.

(3) Агенцията за публичните предприятия и контрол осигурява публичен достъп до данните по ал. 1, т. 1 – 10 на своята интернет страница.

Чл. 22. (1) Агенцията за публичните предприятия и контрол изготвя годишен обобщен аналитичен доклад за публичните предприятия, който включва информация най-малко за:

1. държавния портфейл в публичните предприятия (обща стойност и структура);
2. изпълнението на политиката за участието на държавата в публичните предприятия през отчетния период;
3. финансовото и оперативното състояние на предприятията в края на отчетния период;
4. представянето на публичните предприятия и изпълнението на заложените стратегически цели и планирани резултати;
5. оценка за степента на съответствие на дейността на публичните предприятия с приложимите стандарти за корпоративно управление и оповестяване;
6. състава на органите за управление и контрол, техните възнаграждения и извършените промени в тях.

(2) Информацията за изпълнението на финансовите и нефинансовите цели включва данни поотделно за всяко от публичните предприятия, категоризирани като "големи", като приходи, възвръщаемост, плащания от/към бюджета, публични цели, служители, пазарен дял, членове на органите за управление и контрол и техните възнаграждения, удовлетвореност от услугата, опазване на околната среда и други. За целите на анализа може да се извършва съпоставка с предприятия от частния сектор.

(3) Докладът трябва да обобщава и да допълва информацията за размера, развитието, резултатите и стойността на публичните предприятия и за държавния сектор като цяло.

(4) Годишният обобщен аналитичен доклад се изготвя със съдействието на публичните предприятия и органите, упражняващи правата на държавата, които предоставят на агенцията необходимата информация.

(5) Годишният обобщен аналитичен доклад се внася за одобряване от

Министерския съвет до 31 октомври на следващата година и се представя на Народното събрание в едномесечен срок от одобряването му. Одобреният годишен обобщен доклад се публикува на български и на английски език на интернет страницата на агенцията в срок три дни и се издава и на хартиен носител.

Глава четвърта ПРАВОМОЩИЯ НА ДЪРЖАВАТА В ПУБЛИЧНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ – ТЪРГОВСКИ ДРУЖЕСТВА

Раздел I Образуване, преобразуване и прекратяване

Чл. 23. (1) Министерският съвет може да създава еднолични дружества с ограничена отговорност с държавно участие в капитала и еднолични акционерни дружества с държавно участие в капитала по реда на Търговския закон и да взема решения за създаване на акционерни дружества и дружества с ограничена отговорност съвместно с други съучредители и за участие на държавата в капитала на акционерни дружества и на дружества с ограничена отговорност чрез придобиване на акции или дялове от техния капитал.

(2) Оценката на непарична вноска на държавата в капитала на търговски дружества се извършва по реда на глава VII от Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост, а за непарични вноски на имущество, различно от имоти и вещи – по реда на Търговския закон.

Чл. 24. (1) Преобразуването или прекратяването на еднолични търговски дружества с държавно участие в капитала се извършва от Министерския съвет или от министрите съобразно отрасловата им компетентност.

(2) Органът, упражняващ правата на държавата в публично предприятие – дружество с ограничена отговорност, предприема действия за преобразуване на публичното предприятие в акционерно дружество в случаите по чл. 9, ал. 2 от Закона за публичните предприятия.

Раздел II Компетентност на органите на публичните предприятия – търговски дружества

Чл. 25. Освен по въпросите, предоставени от Търговския закон в негова компетентност, общото събрание на съдружниците в публичните предприятия – дружества с ограничена отговорност, взема решенията за:

1. одобряване на бизнес програмата;
2. избиране и освобождаване на независимия регистриран одитор;
3. придобиване или разпореждане с дялове или акции – собственост на дружеството, в други дружества;

4. (доп. – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) получаване на заеми или кредити, предоставяне на заеми, предоставяне на гаранции (с изключение на гаранции, давани по реда на Закона за обществените поръчки), поемане на задължения за поръчителство, поемане на задължения като съдлъжник и предоставяне на целево финансиране, даване на обезпечения в полза на трети лица, когато стойността на всяко едно от изброените надхвърля по-ниската стойност от 500 хил. лв. или 5 на сто от общата балансова стойност на дълготрайните активи към 31 декември на предходната година;

5. сключване на съдебна или извънсъдебна спогодба, с която се признават задължения или се опрощава дълг;

6. (изм. – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) разпоредителни сделки с дълготрайни активи и сделки за отдаване под наем на недвижими имоти с

балансова стойност, която надхвърля 5 на сто от общата балансова стойност на дълготрайните активи към 31 декември на предходната година;

7. учредяване на ипотека и залог на дълготрайни активи на дружеството;

8. други въпроси, предоставени в негова компетентност от законодателството и от дружествения договор или учредителния акт.

Чл. 26. (1) Освен по въпросите, предоставени от Търговския закон в негова компетентност, общото събрание в публичните предприятия – акционерни дружества, взема решенията за:

1. одобряване на бизнес програмата;

2. придобиване или разпореждане с дялове или акции – собственост на дружеството в други дружества;

3. други въпроси, предоставени в негова компетентност от законодателството и от устава или учредителния акт.

(2) Съветът на директорите в публичните предприятия – акционерни дружества, взема следните решения, които влизат в сила след одобрението от общото събрание на акционерите, за:

1. разпоредителни сделки с дълготрайни активи и за учредяване на вещни права върху недвижими имоти, стойността на които надхвърля по-ниската стойност от 500 хил. лв. или 5 на сто от балансовата стойност на дълготрайните активи към 31 декември на предходната година;

2. отдаване под наем на недвижими имоти с балансова стойност, която надхвърля 5 на сто от балансовата стойност на дълготрайните активи към 31 декември на предходната година;

3. (доп. – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) получаване на заеми или кредити, предоставяне на заеми, предоставяне на гаранции (с изключение на гаранции, давани по реда на Закона за обществените поръчки), поемане на задължения за поръчителство, поемане на задължения като съдлъжник и предоставяне на целево финансиране, даване на обезпечения на трети лица, в случаите, когато стойността на всяко едно от изброените надхвърля по-ниската стойност от 500 хил. лв. или 5 на сто от общата балансова стойност на дълготрайните активи към 31 декември на предходната година;

4. сключване на съдебна или извънсъдебна спогодба, с която се признават задължения или се опрощава дълг;

5. учредяване на ипотека и залог на дълготрайни активи на дружеството.

(3) Разпределението на компетентността за одобряване на решенията по ал. 2 между надзорния съвет и общото събрание на акционерите в публичните предприятия – акционерни дружества с двустепенна система на управление, се урежда в устава на публичното предприятие.

Чл. 27. (Изм. – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Съветът на директорите (при едностепенна система) или надзорният и управителният съвет (при двустепенна система) и управителят (управителите) решават всички други въпроси, които не са предоставени в изключителна компетентност на органа, упражняващ правата на държавата като едноличен собственик на капитала или на общото събрание на акционерите/съдружниците.

Раздел III

Особени правила при сключване на някои видове договори

Чл. 28. (1) Публичните предприятия с балансова стойност на паричните средства над 3 000 000 лв. спазват следните правила за концентрация:

1. нетната експозиция на публичното предприятие към една кредитна институция не може да надвишава 25 на сто от общия размер на паричните средства на публичното предприятие; нетната експозиция се изчислява в края на

всеки месец на базата на салдата към последната дата на съответния месец;

2. в случай на нарушаване на ограничението по т. 1 в резултат на текущи оперативни процеси (разходване на средства от сметки, получаване на плащания, изменение на валутен курс и др.) публичното предприятие следва в срок до един месец да извърши необходимите действия за изпълнение на условието по т. 1;

3. нетна експозиция към кредитна институция е разликата между левовата равностойност на паричните средства на публичното предприятие по сметки в дадена кредитна институция и левовата равностойност на размера на непогасената част от предоставените му заеми и откритите банкови гаранции, по които е наредител, от същата институция;

4. в размера на паричните средства на публичното предприятие не се включват паричните средства по сметки, върху които има наложен запов.

(2) Правилата по ал. 1 не се прилагат от публични предприятия, които са кредитни или финансови институции по смисъла на Закона за кредитните институции, или чийто основен предмет на дейност е управление на финансови инструменти по програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове и други инициативи на Европейския съюз.

(3) Публичните предприятия сключват договори за финансови услуги въз основа на публично обявените условия на доставчиците на съответните видове услуги и при спазване на изискванията за управление на риска, достъпност и икономическа изгодност.

(4) Публичните предприятия представят в електронен вид пред органа, упражняващ правата на държавата в съответното предприятие, информация относно прилагането на правилата по ал. 1 на тримесечна база (с включени данни за всеки месец) в срок до 25-о число на месеца, следващ съответния тримесечен отчетен период.

(5) Органите по ал. 4 публикуват в електронно-информационната система по чл. 21 обобщена информация по предприятия относно прилагането на правилата за концентрация по ал. 1 на тримесечна база в срок до 30-о число на месеца, следващ съответния тримесечен отчетен период. Информацията се представя в електронен вид във форма и по образец, поддържани на интернет страницата на Агенцията за публичните предприятия и контрол.

(6) Публичните предприятия, чиито парични средства по балансовата стойност не надвишават 3 милиона лева, прилагат изискването за отчетност по ал. 4 и 5.

Чл. 29. (Изм. – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) (1) Продажбата на недвижими имоти, както и на движими вещи и активи, функционално свързани с тях, собственост на публичните предприятия, се извършва чрез електронен търг на електронната платформа за продажба на имоти по реда на Наредбата за електронната платформа за продажба на имоти – частна държавна собственост, и на имоти – собственост на търговски дружества с повече от 50 на сто държавно участие в капитала или на търговски дружества, чиито дялове или акции са собственост на търговско дружество с повече от 50 на сто държавно участие в капитала (ДВ, бр. 77 от 2019 г.), с изключение на имоти – собственост на предприятия в производство по ликвидация, чиято продажба се извършва по реда на ал. 2.

(2) Продажбата на дълготрайни материални активи – движими вещи, и дълготрайни нематериални активи, както и сключването на договори за наем на дълготрайни материални активи се извършва чрез провеждане на търг или на конкурс при спазване на Правилата за провеждане на търг и конкурс и за сключване на договори за продажба и наем с работници и служители съгласно приложение № 1.

(3) Началната цена при търга и конкурса се определя от независим оценител, назначен от предприятието.

(4) Търгът или конкурсът се открива след изпълнение на особените изисквания на правилника, на устава, на дружествения договор или на учредителния акт.

(5) Сключването на договори за застраховане на имуществото на публичните предприятия, с изключение на тези по чл. 5, ал. 4, т. 1 и 2 от Закона за обществените поръчки, които извършват една или няколко секторни дейности по смисъла на чл. 123 от същия закон, се извършва въз основа на публично обявените условия на предприятието.

Чл. 30. (1) С разрешение на органа, упражняващ правата на държавата в публичните предприятия, съответно на общото събрание на съдружниците/акционерите, сключването на договори за продажба, замяна и наем на дълготрайни активи, както и учредяването на вещни права може да се извърши чрез пряко договаряне, като началната цена се определя от независим оценител, в следните случаи:

1. при съсобственост;
2. с дъщерни дружества по смисъла на чл. 2, ал. 1, т. 2 от Закона за публичните предприятия;
3. с концесионер, когато активът е необходим с оглед на предмета на концесията;
4. с държавата, с общините и с бюджетни предприятия по смисъла на Закона за счетоводството;
5. за нуждите на дипломатически и консулски представителства на чужди държави и представителства на междуправителствени организации в Република България;
6. когато сделката е с търговско дружество с над 50 на сто държавно участие, предоставящо на потребителите публични услуги, подлежащи на регулиране от държавен орган;
7. когато сключването на договори за наем се извършва от "Агенция дипломатически имоти в страната" – ЕООД, и "Национален дворец на културата - Конгресен център София" – ЕАД;
8. (изм. – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) когато отдаването под наем представлява краткосрочно (до една година) ползване на търговски площи, части от обекти или от инфраструктурата, когато това не са самостоятелни обекти или обособени части, и сключването на сделките се извършва въз основа на публично оповестени условия;
9. след разрешение на Министерския съвет.

(2) С разрешение на органа, упражняващ правата на държавата в публичните предприятия, съответно на общото събрание на съдружниците/акционерите, сключването на договори за наем на дълготрайни активи – спортни обекти и съоръжения, независимо от балансовата им стойност, може да се извърши чрез пряко договаряне с юридически лица с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност, чиято основна дейност съответства на предназначението на актива, като началната цена се определя от независим оценител.

(3) Договорите по ал. 2 са за срок до една година.

Глава пета

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ОРГАНИТЕ НА УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ НА ПУБЛИЧНИ ПРЕДПРИЯТИЯ И НОМИНИРАНЕ НА КАНДИДАТИ

Раздел I

Основни критерии за подбор на членове на органите за управление и контрол

Чл. 31. Определянето на критериите за подбор се извършва от органа, упражняващ правата на държавата, в съответствие с чл. 21, ал. 2 и 3 от Закона за публичните предприятия и при отчитане на изискванията на специалните закони. Критериите за подбор се предоставят на комисията за номиниране преди стартиране на конкурсната процедура.

Чл. 32. Определянето на критериите за оценка на кандидатите и тяхната тежест се извършва от органа, упражняващ правата на държавата. Критериите за оценка се предоставят на комисията за номиниране преди стартиране на конкурсната процедура.

Чл. 33. Критерии за подбор при номиниране на кандидати за членове на органите за управление и контрол в публичните предприятия са:

1. подходяща образователно-квалификационна степен по посочени конкретни специалности, които предпоставят знанията и компетенциите, необходими за професионално изпълнение на задълженията на съответната длъжност в предприятието (право, финанси, счетоводство и контрол, маркетинг, бизнес администрация, медицина, технически специалности и др.);

2. професионален опит, осигуряващ необходимите умения за професионално изпълнение на задълженията на член на орган за управление и контрол;

3. добра репутация;

4. други подходящи професионални умения и компетенции според спецификата на конкретното предприятие, например в областта на стратегическото планиране, на финансовия, търговския или производствения мениджмънт, управление на риска, ползване на чужд език и др.

Чл. 34. (1) В зависимост от определените критерии за подбор органът, упражняващ правата на държавата, определя и подходящите показатели за тяхното изпълнение.

(2) За образователно-квалификационна степен по посочени конкретни специалности с оглед спецификата на предприятието и неговите нужди се констатира само съответствие или несъответствие с изискванията.

(3) Като показатели за оценка на професионалния опит могат да бъдат използвани минимален брой години опит в определена професия, на ръководна длъжност, международно признат изследователски или консултантски опит и др.

(4) Като показатели за оценка на други умения и компетентности могат да се използват:

1. в областта на стратегическото планиране – умение да се поставят ясни краткосрочни и дългосрочни цели на предприятието, да се познават тенденциите в отрасъла и да се ползват различни източници на информация, умение да се анализира дейността на предприятието в контекста на отрасъла, в който то функционира, и на национално/международно ниво (дългосрочна визия), умение да се планират и управляват промени и др.;

2. в областта на оперативното управление – умение да се ръководи, да се организира работата в екип, да се мотивират членовете на екипа, да се формира широка мрежа от професионални контакти, които да се използват за професионални цели, да се постигат резултати чрез различни подходи, да се правят компромиси, като се запазва приемствеността, да се вземат решения в кратки срокове и в ситуации, когато е налице ограничена информация, да се предлагат няколко решения на един проблем, като се взема информирано решение и се предвидят възможните последици, и др.

(5) Кандидат за член на орган за управление и контрол се счита с добра репутация, освен ако няма доказателства за противното и няма основателно съмнение относно добрата репутация на лицето. При оценяване на репутацията на кандидат за член на орган за управление или контрол се взема предвид

информацията, която е на разположение на органа, упражняващ правата на държавата, и на комисията за номиниране, за извършване на оценката.

Чл. 35. Процедурата за оценка включва две части – писмена и устна част (интервю), като и за двете части се определят минимални оценки, непостигането на които е основание за отстраняването на кандидатите от по-нататъшно участие в конкурсната процедура. Писмената част включва представяне на концепция за развитие на предприятието и приноса на кандидата към неговото управление, като може да включва и решаване на тест. Устната част се състои от въпроси, на които всеки от кандидатите следва да отговори.

Чл. 36. За целите на извършване на оценяването на кандидатите органът, упражняващ правата на държавата, разработва методика за оценка, която се предоставя на комисията за номиниране преди стартиране на конкурсната процедура.

Чл. 37. (1) (Изм. – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Конкурсна процедура за избор на независими членове на органите за управление и контрол в публичните предприятия, които са категоризирани като "големи", се провежда от комисия за номиниране по реда на раздел III на глава пета.

(2) Конкурсна процедура за избор на представители на държавата в органите на управление и контрол в публичните предприятия се провежда от съответния орган, упражняващ правата на държавата, по ред, определен от него.

(3) (Нова – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Конкурсна процедура за избор на независими членове на органите за управление и контрол в публичните предприятия, които не са категоризирани като "големи", се провежда от съответния орган, упражняващ правата на държавата, по ред, определен от него или по реда на раздел III на глава пета.

(4) (Предишна ал. 3 – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Конкурсна процедура за избор на членове на управителни съвети в акционерните дружества с двустепенна структура се извършва от надзорния съвет на съответното публично предприятие по ред, определен от него.

(5) (Предишна ал. 4 – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) При провеждане на конкурсните процедури по ал. 1, 2 и 3 се спазват принципите на публичност, прозрачност, свободна и лоялна конкуренция, равнопоставеност и пропорционалност, както и недопускане на дискриминация, като кандидатите следва да отговарят на критериите за подбор, определени в чл. 33.

(6) (Предишна ал. 5, изм. – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Информация за проведените конкурсни процедури по ал. 1 – 4, както и при временно назначаване на членове на органите на управление и контрол се предоставя на Агенцията за публичните предприятия и контрол от органа, упражняващ правата на държавата в публичното предприятие, в срок 5 работни дни от сключването на договорите за управление и контрол. Агенцията за публичните предприятия и контрол извършва мониторинг на конкурсните процедури по ал. 1 – 4, като обобщава информацията и я включва в съответния обобщен годишен доклад.

(7) (Нова – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Информацията по ал. 6 съдържа данни за резултата от процедурата, името и длъжността на назначения кандидат, началната и крайната дата на съответната процедура, датата на сключения договор за възлагане на управлението и срока на договора.

Раздел II **Комисия за номиниране**

Чл. 38. (1) Агенцията за публичните предприятия и контрол назначава комисия за номиниране, състояща се от девет членове, включително председател, и не по-

малко от трима резервни членове. Трима от членовете се определят от органа, упражняващ правата на държавата, трима са служители на Агенцията за публичните предприятия и контрол и трима са независими експерти.

(2) Комисията за номиниране е в състав от постоянни и сменяеми членове. Сменяемите членове се определят в зависимост от отрасловата компетентност на органа, упражняващ правата на държавата, при всеки отделен подбор.

Чл. 39. (1) (Предишен текст на чл. 39 – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Независим експерт може да бъде лице, което не е обвързано с каквито и да е материални или нематериални интереси или взаимоотношения с публичното предприятие, за което се номинират членове на органите за управление и контрол, с членове на неговото действащо ръководство, както и със съдружник/акционер или с органа, упражняващ правата на държавата в предприятието.

(2) (Нова – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Независимите експерти получават възнаграждение за своята работа, което се определя в зависимост от участието им в заседанията на комисията за номиниране. Редът за определяне и плащане на възнаграждение на независимите експерти се определя в правила, приети от Агенцията за публичните предприятия и контрол.

Чл. 40. (1) В комисията за номиниране се включват лица с добра репутация, които имат висше образование, не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер, не са поставени под запрещение и имат не по-малко от 5-годишен опит в поне една от следните области:

1. управление на персонала, подбор и оценка на компетенции;
2. управление на търговски дружества;
3. областта, в която функционира предприятието, за което се избират членове на органите за управление или контрол;
4. право.

(2) (Нова – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) За обстоятелствата по ал. 1 съответните лица подписват декларация преди назначаването им за членове на комисията за номиниране.

(3) (Предишна ал. 2 – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Комисията за номиниране се създава с тригодишен мандат. При изтичането на мандата комисията продължава своята работа до определяне на нов състав за следващия мандат.

(4) (Предишна ал. 3 – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Членовете на комисията могат да бъдат преназначавани без ограничение.

(5) (Предишна ал. 4 – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Мандатът на член на комисията се прекратява предсрочно в следните случаи:

1. при смърт;
2. при прекратяване на служебното/трудоовото правоотношение с Агенцията за публичните предприятия и контрол или с органа, упражняващ правата на държавата, от когото е определен;
3. при обективна невъзможност да изпълнява задълженията си повече от 3 месеца;
4. при влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер;
5. по негово искане или по решение на органа, упражняващ правата на държавата, от когото е определен;
6. при тежко нарушение или системно неизпълнение на служебните задължения в качеството им на членове на комисията.

Чл. 41. (1) Агенцията за публичните предприятия и контрол разработва вътрешни правила за работа на комисията за номиниране и за провеждане на конкурсни процедури, които се публикуват на интернет страницата на агенцията.

(2) Комисията заседава в сградата на Агенцията за публичните предприятия и контрол, като административното обслужване на комисията се

осигурява от агенцията.

Раздел III **Процедура за номиниране**

Чл. 42. Органът, упражняващ правата на държавата, осигурява своевременното започване на процеса на подбор и оценка на кандидатите за членове на органите за управление и контрол, като:

1. подготвя описание на необходимите компетенции и изисквания за професионален опит за съответната позиция, както и информация за текущото състояние на предприятието, неговата стратегия, цели и предизвикателства;

2. предоставя за обявяване на интернет страницата на Агенцията за публичните предприятия и контрол публична покана за набиране на кандидати заедно с всички относими към процедурата документи.

Чл. 43. Агенцията за публичните предприятия и контрол публикува на интернет страница си публична покана, която съдържа информация за позицията и предприятието, изисквания към кандидатите, критериите за подбор, критериите и методиката за оценка на кандидатите, изискуемите документи, начина на комуникация с комисията и краен срок за представяне на документите.

Чл. 44. Комисията за номиниране провежда конкурсна процедура в следните етапи:

1. допускане на кандидатите на база на представените документи и критериите за подбор;

2. изпращане на покани до допуснатите кандидати за провеждане на писмената част от конкурсната процедура;

3. провеждане на писмената част от конкурсната процедура, оценяване на работите на кандидатите и допускане до следващата част на кандидатите, получили оценка над минималната;

4. изпращане на покана и провеждане на интервюта с допуснатите кандидати;

5. изготвяне на крайно класиране на кандидатите на база на писмената и устната част на конкурсната процедура;

6. изготвяне и изпращане на предложение с класираните кандидати до компетентния орган по назначаване.

Чл. 45. Преди да започне оценката на допустимостта на кандидатите, членовете на комисията за номиниране подписват декларация за предотвратяване на конфликт на интереси и защита на данните на физическите лица – кандидати. Ако член на комисията установи, че изискванията на декларацията не могат да бъдат изпълнени по отношение на някой от кандидатите, той посочва това в декларацията си, изключва се от процедурата и се замества от резервния член.

Чл. 46. (Изм. – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) В десетдневен срок след изтичането на срока за подаване на документи от кандидатите комисията за номиниране извършва проверка по документи и изготвя списък на допуснатите кандидати за членове на органите за управление и контрол.

Чл. 47. (1) (Доп. – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Проверка за наличие на съвместимост с изискванията на чл. 20, ал. 1, т. 1 – 8 и 13 и чл. 23, ал. 2 от Закона за публичните предприятия се извършва от комисията за номиниране при проверката за допустимост на кандидата.

(2) Проверка за наличие на съвместимост с изискванията на чл. 20, ал. 1, т. 9 – 12 и на чл. 20, ал. 3 от Закона за публичните предприятия се извършва преди назначаването на избрания кандидат от компетентния орган по назначаването.

Чл. 48. (1) (Изм. – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Комисията за номиниране изпраща покани до допуснатите кандидати за участие в писмената част.

(2) Писмените материали се оценяват в десетдневен срок от комисията за номиниране, като кандидатите, получили оценка от писмената част, по-висока от определената в методиката, се канят за участие в интервю в посочен ден и час.

(3) В десетдневен срок след провеждането на интервютата с всеки един от кандидатите комисията за номиниране извършва крайно класиране на кандидатите и според класирането номинира до петима кандидати по всяка от позициите за член на орган на управление и контрол, за която се кандидатства.

(4) Резултатите от конкурса и номинираните кандидати се предоставят на компетентния орган на публичното предприятие за вземане на решение. Решението, с което не се избира класираният на първо място кандидат, следва да бъде мотивирано.

Чл. 49. (1) Ако според извършения подбор или при крайното класиране на кандидатите комисията за номиниране прецени, че нито един кандидат не отговаря на изискванията, определени за длъжността, взема решение относно прекратяването на процедурата за оценка на кандидатите и информира компетентния орган.

(2) В случаите по ал. 1 органът, упражняващ правата на държавата, започва нова процедура за номиниране.

Чл. 50. (1) (Предишен текст на чл. 50 – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Компетентният орган има право да отхвърли всички кандидати, класирани от комисията за номиниране, като посочи съответните мотиви за това, и да започне нова процедура за номиниране.

(2) (Нова – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) За взетите решения по ал. 1 и по чл. 48, ал. 4, изречение второ органът, упражняващ правата на държавата в публичното предприятие, уведомява Агенцията за публичните предприятия и контрол, като посочва мотивите за тези решения.

Чл. 51. В случай че избран кандидат не отстрани несъответствието с изискванията на чл. 20, ал. 1, т. 9 – 12 и на чл. 20, ал. 3 от Закона за публичните предприятия преди назначаването, на негово място се избира друг от класираните кандидати. Към нова процедура за номиниране се пристъпва, в случай че няма друг класиран кандидат, отговарящ на изискванията на чл. 20, ал. 1, т. 9 – 12 и на чл. 20, ал. 3 от Закона за публичните предприятия.

Раздел IV

Възлагане на управлението и контрола на публични предприятия

Чл. 52. (1) Управлението и контролът на публичните предприятия се възлагат с договори за управление и контрол, сключени в съответствие с разпоредбите на Търговския закон или специалния закон, с който е създадено предприятието.

(2) Преди сключването на договорите за управление и контрол с лица, които работят в държавната администрация извън администрацията на органа, упражняващ правата на държавата в съответното публично предприятия, се изисква съгласието на работодателя по основния трудов договор или на органа по назначаването по служебното правоотношение.

Чл. 53. (1) (Предишен текст на чл. 53, доп. – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Договорите за управление и за контрол в публичните предприятия се сключват за срок от 3 до 5 години и се прекратяват предсрочно при наличие на някое от условията на чл. 24 от Закона за публичните предприятия.

(2) (Нова – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) В случаите на

предсрочно прекратяване на договор на основание чл. 24, ал. 1, т. 6 от Закона за публичните предприятия:

1. системно неизпълнение на служебните задължения е налице при наличие на едно от следните обстоятелства:

а) неявяване в заседанията или отказ от участие в работата на съответния орган на управление и контрол повече от три пъти в рамките на период от не повече от три месеца, или

б) неизпълнение на задълженията на член на съответния орган, съответно на изпълнителен директор или председател на съвета, повече от три пъти в рамките на период от не повече от три месеца;

2. тежко нарушение на служебните задължения е налице при всяко едно от следните обстоятелства:

а) извършване на действия, които уронват престижа и доброто име на публичното предприятие или на органа, упражняващ правата на държавата, или

б) злоупотреба с доверието на акционерите или съдружниците, включително разпространяване на поверителни сведения за дейността на публичното предприятие или на органа, упражняващ правата на държавата, или информация или документи, които представляват търговска или друга защитена със закон тайна, или

в) осъществяване лично или чрез свързани лица на конкурентна дейност на публичното предприятие.

(3) (Нова – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Органът, упражняващ правата на държавата, е длъжен преди предсрочното прекратяване на договора на основание чл. 24, ал. 1, т. 6 от Закона за публичните предприятия да поиска от лицето писмени обяснения и да оцени посочените в обясненията доказателства. Обясненията и доказателствата към тях се предоставят на органа, упражняващ правата на собственик, в 14-дневен срок от писменото им поискване.

(4) (Нова – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Предсрочно прекратяване на договор по ал. 1 на основание чл. 24, ал. 2 от Закона за публичните предприятия не се прилага преди предоставяне на оценка по чл. 16, ал. 4 или по чл. 18, според която нивото на изпълнение на бизнес програмата е незадоволително, съгласно чл. 17. В този случай се прекратяват договорите на всички членове на колективния орган за управление и контрол на публичното предприятие.

(5) (Нова – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) В случай на предсрочно прекратяване на договор за управление и контрол на член на орган за управление и контрол на публично предприятие органът, упражняващ правата на държавата в предприятието, може временно, до провеждането на конкурс, но за срок не по-дълъг от 6 месеца, да назначи нов член на този орган и без предхождаща избора процедура, който отговаря на изискванията на чл. 20, ал. 1 и 2 и чл. 23, ал. 1 и 2 от Закона за публичните предприятия.

Чл. 54. (1) В договора за управление или за контрол се определят:

1. правата и задълженията на страните;
2. размерът на възнаграждението и начинът на плащането му;
3. отговорността на страните при неизпълнение на договора;
4. основанията за прекратяване на договора;

5. размерът на паричната гаранция, но не по-малко от 3-месечното им брутно възнаграждение, която те дават за своето управление;

6. взаимоотношенията между страните в периода от прекратяване на договора до заличаване на името на освободения член на орган за управление или контрол в Търговския регистър.

(2) Членовете на съвета на директорите, на надзорния съвет, на управителния съвет, както и управителите на публичните предприятия дават парична гаранция за своето управление само в това си качество.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) Дадената гаранция се връща в шестмесечен срок след прекратяването на договора за управление или за контрол и след решението на общото събрание на съдружниците/акционерите за освобождаване от отговорност. На връщане подлежат и начислените лихви върху внесената сума.

Чл. 55. (1) При прекратяване на публично предприятие чрез ликвидация органът, взел решение за прекратяването, назначава ликвидатори и сключва договор с тях.

(2) Не могат да бъдат назначавани за ликвидатори лица, които:

1. от свое или от чуждо име извършват търговски сделки;

2. са съдружници в събирателни, командитни дружества и в дружества с ограничена отговорност;

3. са лишени с присъда или с административно наказание от правото да заемат материалноотчетническа длъжност;

4. заемат висша публична длъжност по чл. 6, ал. 1, т. 1 – 38 и 41 – 45 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество;

5. са държавни служители или работят по трудов договор в държавната администрация.

(3) Забраните по ал. 2, т. 1 и 2 се прилагат, когато се извършва дейност, сходна с дейността на дружеството.

(4) В договора с ликвидаторите се определят:

1. правата и задълженията на страните;

2. размерът на възнаграждението и начинът на плащането му;

3. отговорността на страните при неизпълнение на договора;

4. срокът за приключване на работата.

Раздел V

Определяне възнаграждението на членовете на изпълнителните и контролните органи в публични предприятия

Чл. 56. (1) Възнагражденията на членовете на изпълнителните и контролните органи на публичните предприятия се определят в зависимост от стойността на активите, числеността на персонала, рентабилността, финансовия резултат, изменението на добавената стойност на един зает, обслужването на задълженията, както и от поети специфични задължения и отговорности в сключените договори.

(2) Месечните възнаграждения на членовете на органите за управление и контрол на публичните предприятия се определят чрез бална оценка, образувана въз основа на резултатите за отчетното тримесечие по показателите и критериите от таблицата съгласно приложение № 2 и определената стойност на една бална единица.

(3) Членовете на съветите на директорите, на надзорните и управителните съвети на публични предприятия – акционерни дружества, получават възнаграждение, определено при стойност на една бална единица в размер 50 на сто от минималната месечна работна заплата, установена за страната за съответния месец.

(4) Изпълнителните членове и членовете на управителните съвети, овластени да представляват предприятието, освен възнаграждението по ал. 3 получават и възнаграждение, определено при стойност на една бална единица, равна на минималната месечна работна заплата, установена за страната за съответния месец.

(5) Управителите на публични предприятия – дружества с ограничена отговорност, получават възнаграждение, определено при стойност на една бална единица, равна на минималната месечна работна заплата, установена за страната за съответния месец, а контролаторите на тези предприятия – при стойност на една

бална единица в размер 40 на сто от минималната месечна работна заплата за страната, установена за съответния месец.

(6) След приключването на всяко тримесечие в зависимост от постигнатите през него стойности на показателите и критериите в приложението по ал. 2 се изчислява балната оценка и се преизчисляват месечните възнаграждения за отчетното тримесечие. Преизчислените възнаграждения се начисляват и изплащат с възнаграждението за последния месец на отчетното тримесечие. През първите два месеца на тримесечието членовете на изпълнителните и контролните органи получават авансово месечно възнаграждение въз основа на балната оценка за предходното тримесечие.

(7) Изчисляването на балната оценка и размера на възнагражденията на членовете на изпълнителните и контролните органи се извършва в предприятието на основата на нормативно установената отчетност. Средствата за изплащане на възнагражденията са за сметка на разходите на предприятието. Информация за определените възнаграждения се представя тримесечно на органа, упражняващ правата на държавата.

(8) Членовете на изпълнителните и контролните органи на предприятията получават тантиеми извън размерите на възнагражденията, определени по реда на ал. 7, при нарастване на счетоводната печалба през отчетната спрямо предходната година и при условие че дружеството няма непокрита загуба от предходни години и просрочени задължения. Тантиемите са за сметка на печалбата след данъчното ѝ облагане и заделянето на нормативно определените части от нея за резерв на дружеството, отчисления от печалбата или дивидент в полза на собственика на капитала в размер, определен от общото събрание на съдружниците/акционерите, от едно до три средномесечни възнаграждения, получени през текущата година от членовете на изпълнителните и контролните органи.

(9) Размерът на възнаграждението на членовете на съветите на директорите, надзорните и управителните съвети на акционерните дружества, определен по реда на ал. 3, след преизчисляването по ал. 6 не може да надхвърля шесткратния размер на минималната месечна работна заплата, установена за страната за съответния месец.

(10) Размерът на възнаграждението на изпълнителните членове и членовете на управителните съвети, овластени да представляват дружеството, определен по реда на ал. 3 и 4, след преизчисляването по ал. 6 не може да надхвърля осемнадесеткратния размер на минималната месечна работна заплата, установена за страната за съответния месец.

(11) Размерът на възнаграждението на управителите на дружествата с ограничена отговорност по ал. 5 след преизчисляването по ал. 6 не може да надхвърля шестнадесеткратния размер на минималната работна заплата, установена за страната за съответния месец, а на контролните на дружествата с ограничена отговорност по ал. 5 след преизчисляването по ал. 6 не може да надхвърля петкратния размер на минималната работна заплата, установена за страната за съответния месец.

(12) (Изм. – ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.) В държавните предприятия, създадени със специални закони на основание чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, органът, упражняващ правата на държавата, приема политика за възнагражденията на членовете на управителните съвети и изпълнителните/генералните директори, която гарантира ефективно управление на предприятието и отчита неговите специфики.

(13) По решение на органа, упражняващ правата на държавата, съответно на общото събрание, в договорите за управление и контрол могат да бъдат определяни и по-ниски възнаграждения чрез намаляване на определените в ал. 3 – 5 стойности на една бална единица, включително в случаите по ал. 6.

(14) Когато предприятието е постигнало или е надвишило всички планирани финансови и нефинансови цели и няма просрочени задължения, но не

са изпълнени останалите условия по ал. 8 за получаване на тантиеми, общото събрание на съдружниците или акционерите може да вземе решение за изплащане веднъж годишно на допълнително възнаграждение на членовете на органите за управление и контрол за постигнати резултати. Размерът на допълнителното възнаграждение не може да надвишава три средномесечни възнаграждения, получени през текущата година от членовете на изпълнителните и контролните органи, а средствата за изплащането му са за сметка на разходите на дружеството.

Глава шеста

СРЕДНОСРОЧНИ ЦЕЛИ И ПЛАНИРАНИ РЕЗУЛТАТИ НА ПУБЛИЧНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ

Чл. 57. (1) В съответствие с одобрената от Министерския съвет Политика за участието на държавата в публичните предприятия органите, упражняващи правата на държавата, съответно общото събрание, одобряват средносрочните цели и планирани резултати за всяко отделно предприятие като част от неговата бизнес програма.

(2) Планираните резултати представляват предварително заложи годишни стойности, които позволяват да бъде направено измерване на постигнатите резултати. Те могат да имат числова стойност или да бъдат формулирани като задачи, осъществяването на които се определя с отговор да/не.

(3) Определянето на планираните резултати и съответстващите им ключови показатели за изпълнение за всяко отделно публично предприятие е част от процеса на изготвяне на средносрочната стратегия/бизнес програма на предприятието и се извършва в диалог между органа, упражняващ правата на държавата, и органите за управление и контрол на предприятието.

(4) Средносрочните финансови цели и планирани резултати са свързани с финансовата дейност на предприятието и включват рентабилност, структура на капитала, оборот, печалба и дивиденди и други с оглед на спецификата на дейността на конкретното публично предприятие или отрасъла/категорията, в които то попада.

(5) Средносрочните нефинансови цели и планирани резултати са тези, свързани с възложените на предприятието задължения за извършване на обществена услуга или изпълнение на цели на публичната политика, както и тези, свързани с конкретния бизнес модел на предприятието, като брой потребители, удовлетвореност на клиентите, брой аварии, технологично развитие, човешки права, околна среда и др.

(6) Бизнес програмата се разработва от публичното предприятие и се приема от неговия управителен орган. Одобряването на приетите бизнес програми се извършва от органа, упражняващ правата на държавата в предприятието, съответно от общото събрание, и при спазване на специфичните изисквания на специалната нормативна уредба. Одобрената бизнес програма се предоставя на Агенцията за публичните предприятия и контрол в електронен формат по реда на чл. 21.

(7) Органът, упражняващ правата на държавата, съответно общото събрание, приема вътрешни правила или политики за одобряване, актуализиране и отчитане, в които се определят и сроковете за приемане на бизнес програмите на публичните предприятия от техните органи на управление и контрол, като уведомява Агенцията за публичните предприятия и контрол за тези срокове.

Чл. 58. (1) Бизнес програмата има за цел да гарантира гъвкавост на стратегията на предприятието, като актуализирането ѝ всяка година дава възможност за адаптиране на планираните резултати към промените на пазара. Бизнес програмата се разработва за период 3 или 5 години по преценка на органа, упражняващ правата на държавата.

(2) Бизнес програмата съдържа най-малко:

1. описателна част:

а) обща информация за предприятието, в т.ч. области на дейност, мисия, визия, общи стратегически цели и др.;

б) състояние на предприятието, в т.ч. финансово-икономическо състояние, организационна структура и др.;

2. аналитична част:

а) анализ на пазара, пазарните позиции, конкурентната среда;

б) допускания за развитието на икономическата среда и перспективите на предприятието;

в) анализ на основните рискове;

3. прогнозна част:

а) прогнозни финансови отчети за три- или петгодишния период, разработени във варианти според направените допускания;

б) конкретни стойности на ключовите показатели за изпълнение на финансовите и нефинансовите цели за прогнозния период по години;

в) инвестиционен план или програма, ако се предвиждат инвестиции, основните инвестиционни обекти, влияещи на прогнозните финансово-икономически показатели;

г) ремонтна програма за публичните предприятия, чиито дълготрайни материални активи изискват ремонтни дейности, оказващи съществено влияние върху финансовото състояние на предприятието.

Чл. 59. (1) Плановият хоризонт на бизнес програмата е три- или петгодишен, като за базова се приема годината, предхождаща първата година от прогнозния период. Бизнес програмата се актуализира ежегодно.

(2) При възникване на обективни затруднения или значителни изменения в дейността на публичните предприятия в целите на държавната политика или на икономическата среда се допуска актуализация на одобрената бизнес програма за текущата година след изтичането на шестмесечния отчетен период от текущата година.

(3) Процедурата за актуализация на бизнес програмата по ал. 2 може да бъде стартирана с решение на органите на управление и контрол на публичното предприятие или да бъде възложена от органа, упражняващ правата на държавата.

Чл. 60. (1) Органът, упражняващ правата на държавата в предприятието, съответно общото събрание, утвърждава прогнозните показатели и стойностите, които трябва да бъдат постигнати за всяка година от периода.

(2) Изпълнението на бизнес програмата се отчита ежегодно при приключване на финансовата година пред органа, упражняващ правата на държавата, и Агенцията за публичните предприятия и контрол.

(3) Отчетът за изпълнение на бизнес програмата задължително съдържа сравнителен анализ на достигнатите със заложените показатели в бизнес програмата за съответния период.

(4) Едновременно с отчета за изпълнение на бизнес програмата органите за управление и контрол на публичните предприятия изготвят годишни самооценки на своята дейност и ефективност по чл. 21, ал. 5 от Закона за публичните предприятия във формат, определен от Агенцията за публичните предприятия и контрол. Самооценките се представят на органа, упражняващ правата на държавата, и на Агенцията за публичните предприятия и контрол.

(5) Бизнес програмата за следващия период може да бъде представена на органа, упражняващ правата на държавата, и на Агенцията за публичните предприятия и контрол заедно с годишния финансов отчет и отчета на бизнес програмата или самостоятелно.

(6) Органите на управление и контрол на публичните предприятия в 30-

дневен срок след изтичането на всяко тримесечие и до 25 април на следващата година представят на органа, упражняващ правата на държавата, писмен отчет за работата си – за финансовото и икономическото състояние на дружеството, за съществуващите проблеми и мерки за тяхното решаване.

Глава седма **ПУБЛИЧНО ОПОВЕСТЯВАНЕ**

Чл. 61. (1) Органите на управление и контрол на публичните предприятия оповестяват тримесечни и годишни финансови отчети, анализи и доклади по чл. 29 от Закона за публичните предприятия за дейността на предприятията в съответствие със Закона за счетоводството и приложимите счетоводни стандарти.

(2) Тримесечното отчитане включва оповестяване на:

1. междинни финансови отчети, съставени съгласно приложимите счетоводни стандарти;

2. междинен анализ на дейността, включващ и анализ на изпълнението на финансовите и нефинансовите цели.

(3) Годишното отчитане включва оповестяване на:

1. годишни финансови отчети, съставени съгласно приложимите счетоводни стандарти;

2. годишен доклад за дейността, изготвен съгласно Закона за счетоводството и Търговския закон, включващ и анализ на изпълнението на финансовите и нефинансовите цели;

3. доклад на регистрирания одитор;

4. нефинансова декларация по чл. 48 от Закона за счетоводството, както и отчети за оценка на риска, човешките ресурси и трудовите отношения, устойчивостта, въздействието върху околната среда, сделките между свързани лица и отчет за членовете на управителните и контролните органи, включително отчет за тяхното възнаграждение, отчет за изпълнението на възложените задължения за извършване на обществени услуги и на целите на публичната политика;

5. декларация за корпоративно управление съгласно чл. 100н, ал. 7, т. 1 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа – за предприятията, категоризирани като "големи", и предприятия, на които са възложени задължения за извършване на обществени услуги и/или цели на публичната политика;

6. аналитична отчетност на приходите и разходите на предприятието за изпълнение на възложените му задължения за извършване на обществена услуга или за изпълнение на цели на публичната политика;

7. доклад и въпросник за самооценка на състоянието на системите за финансово управление и контрол, изготвени съгласно Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор;

8. друга изисквана информация.

(4) Публичните предприятия, изготвящи консолидирани финансови отчети по чл. 31 от Закона за счетоводството, представят и съответните консолидирани финансови отчети и доклади.

(5) Оповестяването на информацията се извършва на електронната страница на Агенцията за публичните предприятия и контрол.

Чл. 62. (1) Органът, упражняващ правата на държавата, съответно общото събрание на съдружниците/акционерите, приема правила за избор на регистриран одитор за заверка на годишния финансов отчет на публичното предприятие.

(2) (Отм. – ДВ, бр. 89 от 2021 г., в сила от 26.10.2021 г.).

Чл. 63. (1) Публичните предприятия следва да изработят своя политика за оповестяване на информация, която включва:

1. списък на информацията, която подлежи на публично оповестяване;
2. списък с информация, която не подлежи на разкриване, като информация, съдържаща бизнес тайни, чувствителни лични данни (по Закона за защита на личните данни) и др.;
3. срокове за публикуване на информацията;
4. процедури за осигуряване на качеството на информацията;
5. процедурите за оценка на съответствието на информацията, която трябва да бъде оповестена, с изискванията на нормативните актове;
6. процедурата и честотата на проверка и актуализиране на разкритата информация;
7. лица, отговорни за публикуване на информация в капиталовото дружество.

(2) За дружества, които са част от група (холдинг), може да се разработи единна политика за оповестяване на информация.

(3) Органът за управление и контрол е отговорен за изпълнението на задължението за разкриване на информация за предприятието, но специфичните задължения за разкриване на информация могат да бъдат делегирани на структурни звена и длъжностни лица на дружеството.

Чл. 64. (1) Публичните предприятия, категоризирани като "големи", поддържат своя интернет страница, на която публикуват най-малко следната информация:

1. устав/дружествен договор/учредителен акт;
2. информация за съветите на предприятието, ако има такива;
3. финансови и оперативни резултати на предприятието, включително, когато е уместно – разходите и споразуменията за финансиране, свързани с целите на публичната политика;
4. всяка финансова помощ, включително гаранции, получени от държавата;
5. всички сделки с държавата и други свързани лица;
6. квалификация на членовете на органите за управление и контрол, реда, по който са назначени, както и техните възнаграждения.

(2) В зависимост от избраната политика за оповестяване на информация публичните предприятия могат да публикуват на своята интернет страница:

1. информация по екологични въпроси, като използването на природните ресурси от предприятието, потреблението на енергия, количеството на генерираните емисии, риска от аварии;
2. информация по социални въпроси, като например участие на предприятието в решаването на социални проблеми, корпоративна социална отговорност;
3. въпроси, поставени от предприятието за обществени консултации, като строителни проекти и др.;
4. информация за потребителите и правата на потребителите;
5. информация, свързана със служителите, като брой, права, работна среда, система за мотивация;
6. информация относно зачитането на правата на човека, като например мерките, предприети от предприятието в областта на равенството и недискриминацията;
7. информация относно въпроси, свързани с борбата с корупцията, като режим за подаване на сигнали в предприятието и способността на служителите му да се обръщат директно към одитните или контролните органи;
8. информация за юридически лица с нестопанска цел, както и за международни организации, на които предприятието е основател или член;
9. информация за контакт със служителите на предприятието, отговорен за публикуването на информацията на официалната му интернет страница;
10. друга подходяща информация.

Глава осма ОБЩИНСКИ ПУБЛИЧНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Чл. 65. (1) Правата на собственост на общините в общинските публични предприятия се упражняват от съответния общински съвет при спазване на принципите на местното самоуправление.

(2) Общината упражнява правата си на собственост в общинските публични предприятия при спазване на принципите на чл. 12.

Чл. 66. (1) Политиката за участието на общината в общинските публични предприятия се разработва и приема от съответния общински съвет и се оповестява на интернет страницата на общината. Общинският съвет определя съдържанието на общинската политика в съответствие с чл. 5, ал. 2 така, че чрез нея да информира обществеността за целите, поставени пред общинските публични предприятия, и тяхното изпълнение.

(2) Всяка община самостоятелно изготвя годишен обобщен доклад за резултатите от дейността на общинските публични предприятия, съдържащ информацията по чл. 22, и го публикува на своята интернет страница в срок до 31 октомври на следващата година.

Чл. 67. Органите на местното самоуправление осигуряват създаването на професионални и независими органи на управление на общинските публични предприятия с ясни правомощия на основата на прозрачна и справедлива процедура за номиниране на кандидати, основана на качествата им.

Чл. 68. Органите на местното самоуправление определят условията и реда за номиниране на кандидати за членове на органите за управление и контрол на общинските публични предприятия.

Чл. 69. (1) Органите на местното самоуправление определят числеността и състава на съветите на директорите и надзорните съвети в общинските публични предприятия, както и броя на независимите членове в тях, при спазване на изискванията на Закона за публичните предприятия.

(2) Конкурсите се провеждат по публично оповестени правила, определени от общинския съвет при спазване на чл. 21, ал. 2 от Закона за публичните предприятия.

Чл. 70. (1) Управлението и контролът на общинските публични предприятия се възлага с договори, сключени между всеки член на органа за управление и контрол на предприятието и органа, упражняващ правата на общината, в съответствие с разпоредбите на Търговския закон.

(2) В случай на предсрочно прекратяване на договор за възлагане на управлението и контрола на общинско публично предприятие с член на негов едноличен или колективен орган на управление и контрол общинският съвет може временно, до провеждането на конкурс, но за срок не по-дълъг от 6 месеца, да избере нов член на този орган и без предхождаща избора конкурсна процедура.

(3) Договорите за възлагане на управлението и контрола на общинските публични предприятия се прекратяват предсрочно на основанията, посочени в Закона за публичните предприятия, както и при наличие на такива, определени от общинския съвет на основание чл. 51а, ал. 4 от Закона за общинската собственост.

Чл. 71. Общинските публични предприятия оповестяват информацията по глава седма на интернет страницата на съответната община в посочените формат, съдържание и срокове. Разпоредбите на чл. 64 се прилагат съответно.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този правилник "тантием" е част от печалбата на предприятието, която член на орган за управление и контрол има право да получи веднъж годишно по решение на общото събрание на съдружниците/акционерите.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Органът, упражняващ правата на държавата в публичните предприятия, определя размера на обезщетението на собствениците на одържавени имоти, което те получават в случаите по чл. 18 от отменения Закон за преобразуване и приватизация на държавни и общински предприятия и по Закона за обезщетяване на собственици на одържавени имоти.

§ 3. (1) В двумесечен срок от влизането в сила на правилника министрите, упражняващи правата на държавата в капитала на търговските дружества, изпращат на Агенцията за публичните предприятия и контрол информацията по чл. 21 за всички публични предприятия от техния ресор, в т.ч. за държавните предприятия, създадени със специални закони на основание чл. 62, ал. 3 от Търговския закон.

(2) За целите на изготвяне и представяне в Министерския съвет на анализа по § 2, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за публичните предприятия в двумесечен срок от влизането в сила на правилника министрите, упражняващи правата на държавата в държавните предприятия, създадени със специални закони на основание чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, изпращат на Агенцията за публичните предприятия и контрол анализ на характера на осъществяваната от предприятията дейност – предимно търговска или предимно публични функции и политики, както и предложение за тяхното реструктуриране, придружено с обосновка.

§ 4. Първата Политика за участието на държавата в публичните предприятия се приема в срок до 31 декември 2020 г.

§ 5. Министерството на финансите събира и публикува тримесечните и годишните финансови отчети на публичните предприятия в срок до 30 август 2020 г. и прехвърля на Агенцията за публичните предприятия и контрол масивите данни за финансови отчети не по-късно от 31 декември 2020 г.

§ 6. Първият годишен обобщен доклад за публичните предприятия се изготвя в срок до 31 октомври 2020 г.

§ 7. До въвеждането на електронно-информационна система отчетната информация по чл. 61 се предоставя по електронна поща на Агенцията за публичните предприятия и контрол за публикуване на интернет страницата ѝ.

§ 8. До 31 декември 2020 г. Агенцията за публичните предприятия и контрол изготвя план за извършването на оценки за представянето на предприятията през 2021 г. Планът за извършването на оценки за представянето на предприятията за всяка следваща година се одобрява от Министерския съвет до изтичането на предходната година.

§ 9. В срок до 9 месеца от влизането в сила на правилника Агенцията за публичните предприятия и контрол приема методиката по чл. 17.

§ 10. Сключените преди влизането в сила на правилника договори за възлагане на управлението и контрола, както и одобрените бизнес програми/планове на публичните предприятия запазват своето действие до провеждането на предвидените в закона и правилника процедури. Обявените преди влизането в сила на правилника тръжни и конкурсни процедури, както и процедурите за наемане и продажба на имоти на работници и служители на предприятието се довършват по досегашния ред.

§ 11. Първите бизнес програми по реда на правилника се изготвят и приемат до края на 2021 г., като тригодишните се отнасят за периода 2021 – 2023 г., а петгодишните – за периода 2021 – 2025 г.

§ 12. В Правилника за прилагане на Закона за държавната собственост, приет с Постановление № 254 на Министерския съвет от 2006 г. (обн., ДВ, бр. 78 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 26 и 51 от 2007 г., бр. 64, 80 и 91 от 2008 г., бр. 7, 25, 62 и 93 от 2009 г., бр. 31, 52, 58 и 69 от 2010 г., бр. 61, 80 и 105 от 2011 г., бр. 24 и 47 от 2012 г., бр. 62, 80 и 87 от 2013 г., бр. 13, 15 и 102 от 2014 г., бр. 58 и 96 от 2016 г., бр. 70 от 2018 г. и бр. 77 и 102 от 2019 г.), в чл. 4, ал. 1 думите "Правилника за реда за упражняване правата на държавата в търговските дружества с държавно участие в капитала, приет с Постановление № 112 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 51 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 59 от 2003 г.; Решение № 8260 на Върховния административен съд от 2005 г. – бр. 79 от 2005 г.)" се заменят с "Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия".

§ 13. Правилникът се приема на основание § 3, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за публичните предприятия.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 16 на Министерския съвет от 30 януари 2023 г. за изменение

и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за публичните предприятия

(ДВ, бр. 11 от 2023 г., в сила от 1.03.2023 г.)

§ 21. Действащите временни договори за управление и контрол, сключени без провеждането на конкурсна процедура, се считат за сключени за срок не по-дълъг от 6 месеца от влизането в сила на постановлението.

§ 22. Първите оценки на изпълнението на одобрените бизнес програми съгласно методиката по чл. 17 се извършват от Агенцията за публичните предприятия и контрол през 2023 г.

.....

Приложение № 1 към чл. 29, ал. 2

Правила за провеждане на търг и конкурс и за сключване на договори за продажба и наем с работници и служители

1. Търгът се открива с решение на търговеца, което съдържа:

1.1. описание на обекта;

1.2. начална цена и стъпка на наддаване, която не може да бъде по-малка от 1 на сто и по-голяма от 10 на сто от началната цена;

1.3. вида на търга – с тайно или с явно наддаване, а при търг с тайно наддаване – и вида на заседанието – открито или закрито;

1.4. начин на плащане;

1.5. дата, място и час на провеждане на търга;

1.6. ред за получаване или закупуване на тръжната документация, размер и начин на плащане на нейната цена и мястото за нейното получаване, както и размер на депозита, ако такъв е предвиден, като неговият максимален размер не може да надвишава 50 на сто от началната цена;

1.7. условия за оглед на обекта;

1.8. краен срок за приемане на заявленията за участие;

1.9. специални изисквания към участниците, когато това се налага от вида на обекта, и други тръжни условия;

1.10. ден, място и час на повторното провеждане на търга;

1.11. решение за утвърждаване на тръжна документация.

2. Условията на търга по т. 1.1 – 1.10 се разгласяват чрез обявление на интернет страниците на предприятието и на Агенцията за публичните предприятия и контрол най-малко 14 дни преди датата на търга.

3. Комисията по провеждане на търга се определя от предприятието и се състои от 3 до 7 членове, като в нейния състав задължително се включва и юрист. В заповедта за назначаване на комисията се определят и двама резервни членове, както и възнаграждението на членовете на комисията, ако такова е предвидено.

4. Работата на тръжната комисия и всички обстоятелства по търга се отразяват в протокол, който се подписва от всичките ѝ членове.

5. Регистрирането на участниците в търга се извършва от тръжната комисия в обявения ден и час за откриване на търга. В случай на отказ от участие в търга след регистрацията внесенят депозит не се връща на участника.

6. След регистрацията комисията преглежда заявленията по реда на тяхното постъпване и се запознава с редовността на подадените документи. В случай че установи непълнота на представените документи или неспазване на изискванията, посочени в тръжната документация, комисията отстранява от участие нередовния кандидат.

7. Търгът може да се проведе и когато е подадено само едно заявление за участие, в случай че това е предвидено в тръжната документация. В случай че на търга се яви само един кандидат от подалите заявления за участие, търгът се отлага с два часа и ако след този срок не се яви друг, кандидатът се обявява за спечелил по предложената от него цена, която не може да бъде по-ниска от началната тръжна цена. Когато на търга не се яви кандидат, той се обявява за непроведен и се провежда повторно в едномесечен срок съгласно т. 1.10. Когато на търга, проведен повторно, се яви само един кандидат, той се обявява за спечелил по предложената от него цена, която не може да бъде по-ниска от началната тръжна цена.

8. При възникване на обстоятелства, които правят невъзможно откриването на търга или неговото приключване, комисията съставя протокол, въз основа на който предприятието определя провеждането на нов търг.

9. Търг с явно наддаване се провежда чрез предварително подаване на писмено заявление от участника или от упълномощено от него лице в срока по т. 1.8, което се вписва в специален регистър с отбелязване на входящ номер, дата и час на постъпване:

9.1. при търг с явно наддаване председателят обявява предмета на търга, началната цена, от която започва наддаването, и стъпката на наддаване;

9.2. наддаването се извършва чрез гласно обявяване от участниците на последователни суми над началната цена, разграничени от председателя на комисията със звуков сигнал; всяко увеличение трябва да бъде равно на наддавателната стъпка;

9.3. участниците обявяват високо и ясно предлаганите от тях суми; обявената от участника сума го обвързва към комисията и другите участници в търга без право на позоваване на грешка;

9.4. преди третото обявяване на последната оферта се прави предупреждение, че тя е последна, и ако няма други предложения, наддаването приключва със звуков сигнал от председателя, който обявява спечелилия търга и предложената окончателна цена и закрива търга;

9.5. в случай че участниците в търга потвърдят началната тръжна цена, но никой от тях не обяви следващата по размер цена, по-висока от началната с една стъпка, търгът се закрива и внесените от тях депозити за участие в търга не се възстановяват; не се връща и депозитът на всеки участник, който е определен за спечелил търга, но откаже да заплати предложената от него цена;

9.6. за спечелил търга се определя участникът, предложил най-високата цена; той е длъжен да заплати предложената цена в сроковете и съгласно условията на търга; при неизпълнение за спечелил търга се определя участникът, предложил следващата по размер цена, при условие че не е изтеглил своя депозит.

10. Търг с тайно наддаване се провежда чрез предварително подаване на писмено заявление от всеки участник в запечатан непрозрачен плик в срока по т. 1.8. Върху плика се отбелязват името на участника или името на упълномощеното лице и цялостното наименование на обекта на търга. Освен документите за участие в търга в плика трябва да се съдържа и ценовото предложение, поставено в малък запечатан и непрозрачен плик:

10.1. в деня на провеждането на търга комисията разпечатва подадените пликове, проверява дали са спазени условията за участие в търга и обявява редовността на подадените документи;

10.2. ценовите предложения се подписват от всеки член на комисията по търга; редовно подадените заявления се класират според размера на предложената цена;

10.3. при предложена еднаква най-висока цена от повече участници търгът продължава между тях с явно наддаване, като наддаването започва от предложената цена и със стъпка на наддаване, определена съгласно т. 1.2;

10.4. търгът се смята за спечелен от участника, предложил най-високата цена, съответно най-ниската, когато това е приложимо с оглед на решението на предприятието по т. 1, което се обявява на всички участници, и търгът се закрива.

11. Решението на предприятието за провеждането на конкурс съдържа:

11.1. описание на обекта на конкурса;

11.2. начална цена;

11.3. общи и специални условия на конкурса и изисквания към участниците;

11.4. в случай че е предвидена такса за получаване на документацията за конкурса – размера ѝ, мястото и сроковете за получаване или закупуване на конкурсната документация и за подаване на предложенията на участниците в конкурса, както и евентуален размер на депозит за участие;

11.5. времето и начина за оглед на обекта;

11.6. изчерпателен списък на документите, които следва да бъдат представени от кандидатите;

11.7. други условия на предприятието в съответствие с целите на конкурса;

11.8. състава на конкурсната комисия и решение за утвърждаване на конкурсната документация.

12. Комисията по провеждане на конкурса се определя от предприятието и се състои от 3 до 7 членове, като в нейния състав задължително се включва и юрист. В заповедта за назначаване на комисията се определят и двама резервни членове, както и възнаграждението на членовете на комисията, ако такова е предвидено.

13. Решението по т. 11.1 – 11.7 се публикува на интернет страниците на предприятието и на Агенцията за публичните предприятия и контрол най-малко 14 дни преди датата на конкурса.

14. Участниците в конкурса представят в запечатан плик предложенията си, които трябва да съдържат представяне на кандидата, конкретни предложения по условията на конкурса, цена, начин и условия на

плащане.

15. Конкурсната комисия класира по ред участниците съобразно степента на удовлетворяване на конкурсните условия и предлага на предприятието да определи участника, спечелил конкурса. По преценка предприятието може да изиска от участниците да представят допълнения и/или изменения на предложенията им съобразно целите на конкурса, както и да проведе преговори с кандидатите, класирани до трето място. Класацията и изборът в този случай се извършват въз основа на допълнените и/или изменените предложения.

16. За спечелил конкурса се обявява кандидатът, чието предложение най-пълно удовлетворява конкурсните условия. Кандидатите се уведомяват за класирането и за резултатите от конкурса и депозитите на участниците се връщат, като се задържа депозитът на спечелилия конкурса, който се прихваща от цената. В уведомлението до спечелилия конкурса участник се посочва и срок за сключване на договора. В случай че договорът не бъде сключен в определения срок по вина на спечелилия конкурса участник, депозитът на този участник се задържа, а за спечелил конкурса се определя следващият класиран кандидат, удовлетворил конкурсните условия, ако същият не е изтеглил своя депозит.

17. Сключването на договори с работници и служители на публичните предприятия за предоставяне под наем на жилища, ателиета и кабинети за индивидуална творческа дейност, гаражи и паркоместа за лични моторни превозни средства – дълготрайни активи на предприятието, се извършва въз основа на заповед за настаняване, издадена от управителите, изпълнителните директори или председателите на управителните съвети на съответните предприятия въз основа на критериите, установени в колективния трудов договор.

18. Когато в предприятието няма сключен колективен трудов договор, настаняването в обектите по т. 17 и прекратяването на наемните отношения за тях се извършват по реда на т. 17 при условията на Закона за държавната собственост и правилника за прилагането му.

19. Продажбата на жилища, ателиета, кабинети и гаражи на работници и служители в предприятието, както и на бивши работници и служители, които имат най-малко 10-годишен стаж и са променили работодателя си при условията на чл. 123, ал. 1 от Кодекса на труда или чиито трудови правоотношения са прекратени поради придобиване право на пенсия, се извършват с разрешение на общото събрание при условията и по реда на Закона за задълженията и договорите, като цените на обектите се определят по реда на чл. 29, ал. 4.

20. Разрешението по т. 19 има срок на действие 6 месеца от издаването му.

Приложение № 2

към чл. 56, ал. 2

Показатели и критерии за определяне на балната оценка в публичните предприятия

№ по ред	Показатели	Критерии	Бални единици
1	2	3	4
1.	Стойност на активите	1.1. до 500 хил. лв.	2,0
		1.2. над 500 хил. лв. до 1500 хил. лв.	2,5
		1.3. над 1500 хил. лв. до 5000 хил. лв.	3,0
		1.4. над 5000 хил. лв. до 15 000 хил. лв.	3,5
		1.5. над 15 000 хил. лв.	4,0
2.	Средносписъчен брой на персонала	2.1. до 50 души	2,0
		2.2. от 51 до 100 души	2,5
		2.3. от 101 до 500 души	3,0
		2.4. от 501 до 1500 души	3,5
		2.5. над 1500 души	4,0
3.	Изменение на рентабилността на приходите от дейността	3.1. намаляване на рентабилността	-
		3.2. запазване на рентабилността	1,0
		3.3. увеличаване на рентабилността	2,0
4.	Изменение на	4.1. запазване и увеличаване на загубата или намаляване на печалбата	-
		4.2. запазване на печалбата	1,0

	финансовия резултат	4.3.	намаляване на загубата	1,5
		4.4.	увеличаване на печалбата	2,0
5.	Изменение на добавената стойност на един зает	5.1.	намаляване	-
		5.2.	запазване или увеличаване	2,0
6.	Задължения на предприятието	6.1.	неспазени срокове по текущите задължения и/или необслужвани редовно просрочени задължения по сключени договори за погасяването им	-
		6.2.	спазени срокове по текущи задължения и редовно обслужвани просрочени задължения по договорите за погасяването им	2,0

Забележки:

- Показателят "Стойност на активите" се установява по балансова стойност на дълготрайните и краткотрайните активи в края на отчетното тримесечие от баланса на предприятието.
- Показателят "Средносписъчен брой на персонала" включва средносписъчния брой на персонала за отчетното тримесечие без лицата, ползващи отпуск по чл. 163, ал. 1 и чл. 164, ал. 1 от Кодекса на труда. В средносписъчния брой на персонала се включва и числеността на работещите в чужбина.
- Показателят "Изменение на рентабилността на приходите от дейността" се установява, като се сравнят показателите за рентабилност за отчетното и за предходното тримесечие. Рентабилността на приходите от дейността се определя в процент като съотношение между счетоводната печалба и нетните приходи от дейността по отчета за приходите и разходите/отчета за доходите на предприятието. Данните за счетоводната печалба и нетните приходи от дейността за отчетното тримесечие се установяват като разлика между стойностите им за периода от началото на годината и периода, предхождащ отчетното тримесечие. Когато предприятието е отчетло за отчетното тримесечие счетоводна загуба, то е без рентабилност.
- Показателят "Изменение на финансовия резултат" се установява по отчета за приходите и разходите/отчета за доходите при сравняване на финансовия резултат – счетоводна печалба или загуба, за отчетното и за предходното тримесечие. Размерът на счетоводната печалба (загуба) за отчетното и за предходното тримесечие се определя като разлика между стойностите ѝ за периода от началото на годината и периода, предхождащ съответното тримесечие. Когато за отчетното тримесечие е реализирана счетоводна печалба при отчетена счетоводна загуба за предходното тримесечие, се прилага критерият "Намаляване на загубата". В случай че за отчетното тримесечие е формирана счетоводна загуба при реализирана счетоводна печалба за предходното тримесечие, се прилага критерият "Намаляване на печалбата".
- Показателят "Изменение на добавената стойност на един зает" за отчетния спрямо базисния период се определя по Методиката на Националния статистически институт за изчисляване на коефициента на изменението на добавената стойност на един зает.
- Спазването или неспазването на сроковете по показателя "Задължения на предприятието" се установява въз основа на задълженията за отчетното тримесечие, в т.ч. задължения по главници и лихви по банкови кредити; по главници и лихви по заеми/кредити между публични предприятия (в т.ч. и между такива, участващи в група по смисъла на § 1, т. 2 от допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството); задължения към държавния или общинския бюджет (в т.ч. вноски за задължителното обществено и здравно осигуряване, данък върху добавената стойност, акциз, корпоративни данъци, местни данъци и такси, данък върху доходите от трудови правоотношения или договори за управление и контрол и др.); задължения към доставчици, задължения към персонала, задължения по сключени по съответния ред други договори и др. Проверява се дали предприятието има просрочени задължения или забава спрямо падежа за плащане. Ако има такива задължения за предишни периоди – редовно ли ги обслужва според сключените договори за тяхното погасяване.
Под "задължения към доставчици" се разбират задължения за доставки (в т.ч. на услуги и на вътрешнообщностни придобивания или внос), свързани с производствено-стопанската дейност на предприятието, които са различни от доставките за административните нужди на предприятието. Когато доставчикът е изпълнил задълженията си, а длъжникът е в забава за плащането, то предприятието не обслужва редовно своите задължения. В случаите, когато задълженията се погасяват съгласно договорените за текущи и предишни периоди срокове, се счита, че не са налице просрочени задължения.
Просрочието дори и само при един от елементите в тази група се класифицира като "неспазени срокове".
- Публични предприятия със сезонен характер на производство и реализация могат да използват като база за установяване на показатели № 3, 4 и 5 информацията за съответното тримесечие на предходната година.
- При специфични условия за стопанска дейност, като фиксирани от държавни или общински органи цени на продукцията или услугите или на употребяваните суровини, материали и енергоносители, предоставяне на субсидии от държавния и/или общинските бюджети, целесъобразност от икономичното изразходване на природните ресурси или при възложени задачи за инвестиции или обновяване на производството, както и при възложени задължения за извършване на обществена услуга или за изпълнение на цели на публичната политика, общото събрание може да определи други подходящи показатели и критерии вместо показатели № 4 и 5, като спазва същия размер за бални единици на

критериите.

9. При неспазване на сроковете за внасяне на осигурителните вноски за задължителното обществено и здравно осигуряване определената бална оценка и възнаграждението по чл. 56, ал. 6 се намаляват с 25 на сто.

10. Всички показатели се изчисляват по информация от финансовия отчет на публичното предприятие, а за дружествата – майки, по техните индивидуални финансови отчети, изготвени съгласно приложимите счетоводни стандарти.

11. Запазване на показател е налице при отклонение до 5 на сто в двете посоки от стойността на показателя за предходното тримесечие.